

Lapkričio 13 d. 17 val. Panevėžio miesto dailės galerijos skyriuje – Fotografijos galerijoje atidaroma Arturo Valiaugos fotografijų paroda „Perkurtos Velso istorijos“.

Fotomenininko tyrinėjimo centre – žymūs Velso paveldo objektai: „Tredegar“ namas ir „Dyffryn“ sodai pietinėje šio krašto dalyje, taip pat šiaurėje, Snoudonijoje, stūksanti XIX a. makabriška „Penrhyn“ pilis ir vasarnamis su parku „Plas Newydd“.

„Šio amžiaus globalėjančioje Europoje politinę ir ekonominę galią ženklinę rūmai netenka pirminės funkcijos, atskiriančios sava nuo svetimo, privatų nuo viešo. Titulai ir turtas, įgytas pradedant vergvaldyste ir sėkminga prekyba bei pramonės plėtra kolonijose, kilmingiesiems leido valdyti didžiulį nekilnojamą turtą ir sukaupti jame daug kultūros ir meno vertybių. Ilkais šimtmečiais tai buvo uždari elito kultūros centrai.

Šiandien konstitucinėje monarchijoje rūmai virsta finansine našta jų paveldėtojams. Dvarai ir pilys, kaip tautos ir šiandienos pilietinės visuomenės tapatumo dalis paversti vieša erdve, tampa nacionalinio pasitikėjimo vieta, kur tolimesnė ir privati istorija gali būti sava nacionalinio pasididžiavimo ir išskirtinumo, tautos šlovingos praeities bei asmeninio orumo išraiška“, – rašoma parodos anotacijoje.

A.Valiaugos 2014 m. kurtas projektas apima ne tik viešų ir privačių erdvių dialogą ar konfliktą, bet kalba ir apie istorinį, kultūrinį Velso ir velsiečių tapatumą, istorijos rašymą, perkūrimą ir perskaitymą. Toks įdėmus ir netikėtas žvilgsnis į paveldą aktualus ir Lietuvai, kur vienos pilys ir dvarai atgimę, visiškai ar bent iš dalies atverti visuomenei, kiti gi vos gyvuoja ir laukia geresnių dienų, o treči jau virtę praeitį menančiais griuvėsiais.

„Šalia dabarties sociokultūrinių procesų ar istorinės praeities tyrinėjimo A. Valiaugai visada svarbi ir fotografuojamų žmonių subjektyvi jausena, ir jo paties asmeninis santykis su atvaizduose fragmentiškai įamžinamu gyvenimu. Todėl šio autoriaus darbų interpretacijai intuicija ir emocinis jautrumas yra tiek pat svarbūs, kiek ir gebėjimas „perskaityti“ įvairius kultūrinius ženklus“, – teigia fotografė, kuratorė Vilma Samulionytė.

Paroda Panevėžyje veiks iki gruodžio 14 dienos.

Apie autorių

Arturas Valiauga (g. 1967 Vilniuje) 1990 m. Vilniaus technologijos technikume įgijo fotografo specialybę. 2008 m. baigė bakalauro studijas Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje, 2010 m. įgijo fotografijos ir medijos meno magistro laipsnį Vilniaus dailės

akademijoje. Lietuvos fotomenininkų sąjungos narys nuo 1992 metų, nuo 2023 m. – Lietuvos dailininkų sąjungos narys.

Nuo 1990 m. dalyvauja fotografijos meno parodose ir projektuose, iš jų: tarptautinis tiriamosios fotografijos projektas 4-toji „Ars Baltica“ fotografijos meno trienalė (2008), „EU-Japan Fest“ projektas „Japonija Europos akimis“ Nr. 11 (2009). Surengė 25 personalines parodas Lietuvoje ir užsienyje, dalyvavo daugiau nei 50 grupinių parodų. Išleistos 4 monografijos: „Jėzusmarija, mama ir visa kita“ (2006), „Tylusis identitetas“ (2008), „Tarp krantų“ (2009), „Apie Ilgesio žemę“ (2013), „Kalbėjomės apie gyvenimą“ (2025).

2025 metais A. Valiaugai buvo skirta Japonijos prestižinė Higashikawa fotografijos premija užsienio fotografui. Šiuo apdovanojimu, teikiamu nuo 1985 m., įvertinami menininkai, kurių darbai išsiskiria konceptualumu, estetika ir kultūrine reikšme.

Nuotrauka:

Arturas Valiauga. Didieji laiptai „Dyffryn“ mane. 2014

